

സന്തോഷിപ്പിക്കുക; വെറുപ്പിക്കരുത്

عن أنس (ر) عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: يَسِّرُوا وَلَا تَعَسِّرُوا. وَبَشِّرُوا وَلَا تَنْفُرُوا (متفق عليه)

അനസ്(റ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നു: നബി(സ) പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ എളുപ്പമാക്കുക. പ്രയാസമാക്കരുത്. സന്തോഷിപ്പിക്കുക. വെറുപ്പിക്കരുത് (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

എവരും എളുപ്പത്തെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. പ്രയാസത്തെ വെറുക്കുന്നു. അതിനാൽ എല്ലാം പരമാവധി എളുപ്പമാക്കുക. ഇത് സ്വന്തത്തിനു ബാധകമാണ്. അന്യരുടെ കാര്യത്തിലും. അനാവശ്യമായി സ്വന്തത്തെ പീഡിപ്പിക്കരുത്. ആരാധനാ കാര്യത്തിലുൾപ്പെടെ ഇതു ബാധകമാണ്. യാത്രക്കാരന് നമസ്കാരം ജംഘം ഖസ്സാഫ്കാൻ അനുവാദമുള്ളപ്പോഴെല്ലാം അതുപയോഗപ്പെടുത്തുകയാണ് വേണ്ടത്. രോഗിവേദന സഹിച്ച് നിന്ന് നമസ്കരിക്കേണ്ടതില്ല. നിൽക്കാനും ഇരിക്കാനും പ്രയാസമുള്ളവന് കിടന്നും അതാകാവുന്നതാണ്. കഠിനമായ ക്ഷീണമുള്ളപ്പോൾ നമസ്കാരം ദീർഘിപ്പിക്കരുത്. പള്ളികളിലേക്ക് എളുപ്പമുള്ള വഴിയും പ്രയാസമുള്ളതുമുണ്ടെങ്കിൽ എളുപ്പവഴി തെരഞ്ഞെടുക്കണം. നോമ്പനുഷ്ഠിക്കുന്ന വിശ്വാസി അത്താഴം പരമാവധി വൈകിപ്പിക്കണം. നോമ്പ് തുറക്കൽ നേരത്തേയ്ക്കാണ്. നോമ്പുവേളകളിൽ ക്ഷീണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ പരമാവധി വർജ്ജിക്കണം. ഇങ്ങനെ ആരാധനാനുഷ്ഠാനങ്ങളുൾപ്പെടെ എല്ലാം അനുവദനീയവും സാധ്യവുമായത്ര എളുപ്പമുള്ളതാക്കണം. നല്ല തണുപ്പുള്ള സമയത്ത് തണുത്ത വെള്ളവും ചൂടുവെള്ളവുമുണ്ടെങ്കിൽ വുദ്വുവിനും കുളിക്കും ചൂടുവെള്ളമുപയോഗിക്കണം. ഹജ്ജിൽ ഇത് കുറേകൂടി പ്രസക്തമാണ്. “അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്ക് എളുപ്പമാണാഗ്രഹിക്കുന്നത്, പ്രയാസമല്ല” (ഖുർആൻ 2:185). ആഇശ(റ) പറയുന്നു: “ഒരു കാര്യത്തിൽ എളുപ്പമുള്ളതും പ്രയാസകരമായതുമുണ്ടെങ്കിൽ നബി(സ) അവയിലേറ്റും എളുപ്പമുള്ളതല്ലാതെ തെരഞ്ഞെടുക്കുമായിരുന്നില്ല. അത് പാപമാകാത്തേടത്തോളം.”

ഒരാൾ വെയിലിൽ നിൽക്കുന്നത് നബിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ അവിടുന്ന് അതേക്കുറിച്ച് അന്വേഷിച്ചു. അവിടെയുണ്ടായിരുന്നവർ പറഞ്ഞു: അദ്ദേഹം നോമ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. നോമ്പു നോറ്റ് വെയിലത്ത് നിൽക്കാൻ നേർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു. പ്രവാചകൻ അയാളെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: “വെയിലത്ത് നിൽക്കരുത്. അത് പ്രയാസവും ബുദ്ധിമുട്ടുമുണ്ടാക്കുന്നതാണ്.”

നമസ്കാരത്തിന് നേതൃത്വം നൽകുന്ന ഇമാം പിന്നിൽ രോഗികളോ വൃദ്ധരോ യാത്രക്കാരോ മറ്റൊരാളെങ്കിലും ധൃതിയുള്ളവരോ ഉണ്ടെങ്കിൽ നമസ്കാരം ലഘൂകരിക്കണം. കുട്ടികളുള്ള സ്ത്രീകളുണ്ടെങ്കിലും അതുതന്നെ ചെയ്യണം. നഗരങ്ങളിലോ ബസ് സ്റ്റാന്റ് പരിസരങ്ങളിലോ സർക്കാർ ഓഫീസുകളുടെയോ വിദ്യാലയങ്ങളുടെയോ അടുത്തോ ഉള്ള പള്ളികളിലെ ഖതീബുമാർ ജുമുഅ പ്രഭാഷണം പരമാവധി ചുരുക്കണം. മറ്റു പള്ളികളിലെ ഖതീബുമാരും കേൾവിക്കാരിൽ മടുപ്പും പ്രയാസവും ഉണ്ടാക്കുവിധം ദീർഘിപ്പിക്കരുത്.

മുആദുബ്നു ജബൽ(റ) ഇശാ നമസ്കാരം വളരെയേറെ ദീർഘിപ്പിച്ചു. പിന്നിൽ തുടർന്നിരുന്നവരിൽ ഒരാൾ പിരിഞ്ഞുപോയി തനിച്ചു നമസ്കരിച്ചു. അദ്ദേഹം കപട വിശ്വാസിയാണെന്ന് ജനം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം നബി(സ)യെ സമീപിച്ചു. പിന്നാലെ മുആദുബ്നു ജബലും പ്രവാചക സന്നിധിയിലെത്തി. അപ്പോൾ അവിടുന്ന് മുആദിനോട് ചോദിച്ചു: “നിങ്ങൾ ജനങ്ങളെ കൃഷ്ടത്തിലാക്കുകയാണോ?” ഇമാം നമസ്കാരം ചുരുക്കണമെന്ന് മറ്റൊരാളെങ്കിലും പ്രവാചകൻ പറയുകയുണ്ടായി.

ക്ലാസ്സെടുക്കുന്ന അധ്യാപകൻ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കുന്ന ബോധനരീതി സ്വീകരിക്കണം. ഡോക്ടർ രോഗിക്ക് പരമാവധി ചെലവും വേദനയും കുറഞ്ഞ ചികിത്സാരീതി അവലംബിക്കണം. പ്രഭാഷകർ കേൾവിക്കാർക്കും എഴുത്തുകാർ വായനക്കാർക്കും ഉൾക്കൊള്ളാൻ പ്രയാസകരമായ ഭാഷയും ശൈലിയും ഉപേക്ഷിക്കണം. മടുപ്പും പ്രയാസവും ഉണ്ടാക്കുവിധം പ്രസംഗം ദീർഘിപ്പിക്കരുത്. വാഹനമോടിക്കുന്നവർ മറ്റു യാത്രക്കാരെ പ്രയാസപ്പെടുത്തുവിധം ട്രാഫിക് നിയമം ലംഘിക്കരുത്. ക്യൂ സിസ്റ്റം തെറ്റിക്കരുത്. ഇങ്ങനെ എന്തു കാര്യം ചെയ്യുമ്പോഴും തനിക്കും മറ്റുള്ളവർക്കും എളുപ്പമുള്ളതും പ്രയാസരഹിതവുമായ മാർഗമവലംബിക്കണം.

മറ്റുള്ളവരുടെ നന്മകൾ കാണുക. അവയുടെ പേരിൽ അവരെ അഭിനന്ദിക്കുകയും പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഏതൊന്നിലും ഏതൊരാളിലും നന്മയും തിന്മയും ഉണ്ടായി

രിക്കും. നോക്കുന്നവർ താൽപര്യമെടുക്കുന്നതായിരിക്കും ശ്രദ്ധയിൽപെടുക. ചിലർ തിന്മ തന്നെയായിരിക്കും തെരയുക. ചിലർ ശ്വസിക്കുന്നതുപോലും അന്തരീക്ഷത്തിൽ ദുർഗന്ധമുണ്ടോ എന്നറിയാനാണെന്ന് സച്ചിദാനന്ദൻ പറഞ്ഞത് അത്തരക്കാരെക്കുറിച്ചാണ്. പാതിവരെ വെള്ളമുള്ള ഗ്ലാസിനെ സംബന്ധിച്ച് അതിൽ പാതി വെള്ളമേയുള്ളുവെന്നും അതിൽ പാതിവെള്ളമുണ്ട് എന്നും പറയാവുന്നതാണ്. രണ്ടും രണ്ടു നിലപാടിനെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു. പരീക്ഷയിൽ തൊണ്ണൂറു മാർക്ക് വാങ്ങിയ മകനെ 'എന്റെ കുട്ടിക്ക് തൊണ്ണൂറു മാർക്ക് കിട്ടിയിരിക്കുന്നു' എന്നു പറഞ്ഞ് അവനെ അഭിനന്ദിക്കാം. ഇത് മകനിൽ ആവേശവും കർമ്മോർജ്ജവും വളർത്തും. സന്തോഷവും ആത്മവിശ്വാസവുമുണ്ടാക്കും. നിനക്ക് തൊണ്ണൂറ് മാർക്കല്ലെ കിട്ടിയുള്ളൂ; എവിടെപ്പോയി പത്ത് മാർക്കെന്നും ചോദിക്കാം. അത് മകനിൽ നിരാശയും ദുഃഖവും ഇഹരാഭംഗവുമാണുണ്ടാക്കുക. അത് വരുംപരീക്ഷയിൽ മാർക്ക് കൂടാനല്ല, കുറയാനാണ് കാരണമാവുക.

രാവിലെ മുതൽ വൈകുന്നേരം വരെ കഠിനമായി അധ്വാനിച്ച് ഒട്ടേറെ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തുവെച്ച കുടുംബിനിയോട് വീട്ടിലേക്ക് കയറിച്ചെല്ലുന്ന ഭർത്താവ് വിട്ടുപോയ ഒന്നോ രണ്ടോ കാര്യത്തിന്റെ പേരിൽ കുറ്റപ്പെടുത്തി വെറുപ്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് അവളിൽ രചനാത്മകമായ ഒരു മാറ്റവുമുണ്ടാക്കുകയില്ല. കൊടിയ ദുഃഖത്തിനും കടുത്ത അന്തഃസംഘർഷത്തിനും കാരണമാവുകയും ചെയ്യും. മറിച്ച് ചെയ്തുവെച്ച ഒട്ടേറെ നല്ല കാര്യങ്ങളുടെ പേരിൽ പ്രശംസിക്കുകയും അഭിനന്ദിക്കുകയും സന്തോഷം രേഖപ്പെടുത്തുകയും അങ്ങനെ അവളെ സന്തോഷിപ്പിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ അതുണ്ടാക്കുക വമ്പിച്ച സർഫലമായിരിക്കും. അവളുടെ കർമ്മോർജ്ജം വളരെയേറെ വർധിക്കും. പിന്നീട് വിട്ടുപോയ കാര്യം ശ്രദ്ധയിൽപെടുത്തിയാൽ അതീവ ജാഗ്രതയോടെ അത് കൂടി പൂർത്തീകരിക്കാൻ പരമാവധി ശ്രമിക്കും.

അതിനാൽ കുടുംബത്തിലും സ്ഥാപനത്തിലും സംഘടനയിലും സമൂഹത്തിലുമെല്ലാം ഓരോരുത്തരും മറ്റുള്ളവരെ പരമാവധി സന്തോഷിപ്പിക്കാനാണ് ശ്രമിക്കേണ്ടത്. നന്മ പരതുകയും മേന്മ കാണുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രകൃതം വളർത്തിയെടുത്താലേ ഇത് സാധ്യമാവുകയുള്ളൂ. പൂവ് പരതുന്ന പൂമ്പാറ്റയെ പോലെയാകണം, ചളിക്കുണ്ട് തേടുന്ന പുഴുക്കളെപ്പോലെയാകരുത്. മധുശേഖരിക്കുന്ന തേനീച്ചകളെപ്പോലെയാകണം, മാലിന്യമുരട്ടുന്ന വണ്ടിനെപ്പോലെയാകരുത്. അപ്പോഴാണ് സ്വന്തത്തെയും മറ്റുള്ളവരെയും വെറുപ്പിക്കാതിരിക്കാനും സന്തോഷിപ്പിക്കാനും സാധിക്കുക. ●